

РЕШЕНИЕ

№ 3115

гр. София, 21.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 173 СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Б.Р.

при участието на секретаря В.К.

като разгледа докладваното от Б.Р. Гражданско дело № 20231110128355 по описа за 2023 година

Производството е по основния съдопроизводствен ред на ГПК.

Ищцата **М. И. П.** чрез адв. Н. К. – АК-София, е предявила срещу ответника „*****“ ЕООД иск с правно основание по чл. 439, ал. 1 ГПК за признаване за установено между страните, че ищцата не дължи на ответника сумата от **505,43 лева**, представляваща главница, за която на 11.07.2014г. въз основа на влязла в сила заповед за изпълнение от 11.07.2014г. по ч.гр.д. № 33596/2014г. на СРС е издаден изпълнителен лист в полза на „*****“ АД и за събирането на която е образувано изп.д. № ***** на ЧСИ № *** – М.Б., по което ответникът – приобретател на вземането по договор за песия, е взыскател. Твърди, че изпълнителното производство било прекратено на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК, а вземането било погасено по давност след издаването на изпълнителния лист. За насроченото по делото публично съдебно заседание ищцата не се явява и не изпраща представител.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК ответникът "*****" ЕООД чрез адв. Г. Х. е подал Отговор на исковата молба, вх. № 358463/13.12.2023г. на СРС, с който оспорва предявения иск като неоснователен. Твърди, че в рамките на изпълнителното производство са предприемани действия, които прекъсват както давността за вземането, така и двугодишния срок по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК. В насроченото по делото публично съдебно заседание ответникът се представлява от адв. Н.Н., който оспорва предявения иск, включително в хода на устните състезания.

Софийският районен съд, като взе предвид подадената искова молба и предявения с нея иск и становището и възраженията на ответника в отговора ѝ, съобразявайки събраните по делото доказателства, основавайки се на релевантните правни норми и вътрешното си убеждение, намира следното:

Исковата молба е подадена от надлежно легитимирани страни при наличие на правен интерес от производството, като предявеният с нея иск е **допустим** и следва да бъде разгледан по същество. Не са налице предпоставки за решаване на делото с неприсъствено решение или решение при призвание на иска.

Съобразно нормата на чл. 154, ал. 1 ГПК доказателствената тежест по отрицателния установителен иск с правно основание чл. 439, ал. 1 ГПК е за ответника (кредитор и взыскател по изпълнителното дело). Същият следва при условията на пълно и главно доказване да установи фактите и обстоятелствата, които обуславят дължимостта на претендираните от него суми, включително правоприемство по договор за цесия. В тежест на ищеца (длъжник) е да установи фактите и обстоятелствата, въз основа на които обосновава възраженията си срещу дължимостта на вземането. В тежест на всяка от страните е да установи фактите и обстоятелствата, от които черпи благоприятни за себе си правни последици.

Видно от наличните по делото заверени копия, въз основа на Заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК от 11.07.2014г. по ч.гр.д. № 33596/2014г. на СРС, е издаден изпълнителен лист срещу длъжницата М. И. П. в полза на кредитора „*****“ АД за 505,43 лева главница, ведно със законната лихва от 19.06.2014г. до изплащане на вземането, както и 265,00 лева разноски.

По делото е безспорно, че ответникът „*****“ ЕООД е титуляр на вземането въз основа на договор за цесия /л. 54/.

Доколкото процесното вземане се основава на издадена заповед за изпълнение, то съдът намира, че за него е приложим петгодишният давностен срок по чл. 117, ал. 2 ЗЗД (така р.50295/23.01.2023г.-гр.д.1030/2022г.-ВКС, IVг.о.).

Съгласно чл. 116, б. „в“ ЗЗД давността се прекъсва с предприемането на действия за принудително изпълнение на вземането. Изпълнителният процес обаче не може да съществува сам по себе си. Той съществува само доколкото чрез него се осъществяват един или повече конкретни изпълнителни способности. В изпълнителното производство за събиране на парични вземания могат да бъдат приложени различни изпълнителни способности, като бъдат осребрени множество вещи, както и да бъдат събрани множество вземания на длъжника от трети задължени лица. Прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ (независимо от това дали прилагането му е поискано от взыскателя и или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане от взыскателя съгласно чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ): насочването на изпълнението чрез налагане на заповед или възбрана, присъединяването на кредитора, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършването на опис и оценка на вещ, назначаването на пазач, насрочването и извършването на продан и т.н. до постъпването на парични суми от проданта или на плащания от трети задължени лица. Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнително дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др., назначаването на експертиза за определяне на непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязлото в сила разпределение и др. (така ТР 2/2015-2013-ОСГТК, т. 10). ПП 3-1980г. приема, че през времетраенето на изпълнителния процес давност за вземанията, предмет на същия, не тече. С ТР 2/2015-2013-ОСГТК, т. 10, се възприема, че при действието на Конституцията от 1991г. бездействието на кредитора със съдебно потвърдено вземане има правни последици, като в изпълнителния процес давността не спира поради самото му наличие, тъй като кредиторът може да избере дали да действа или не. Затова и ВКС постановява с тълкувателното решение от 2015г., че ПП 3-1980г. е загубило сила. Съгласно даденото с ПП 3/1980 година тълкуване, образуването на изпълнителното производство прекъсва давността и по време на изпълнителното производство давност не тече. С ТР 2/2013-2015-ОСГТК, т. 10, е дадено съвсем различно разрешение, като е прието, че в изпълнителното производство давността се прекъсва с всяко действие по принудително изпълнение, като от момента на същото започва да тече нова давност, но давността не се спира и във връзка с това е отменено цитираното

ПП 3/1980г. Прилагането на даденото с посоченото ново тълкувателно решение тълкуване за период преди постановяването му би имало за последица погасяването по давност на вземания, които са били предмет на изпълнителни производства, но по тях не са предприемани действия за период по-голям от този срок. С оглед на това давността ще се счита изтекла със задна дата преди момента на постановяване на тълкувателното решение, но въз основа на даденото с него тълкуване, което би довело и до несъобразяване на действащото към онзи момент постановление. Поради това даденото с отмененото постановление тълкуване на правната норма следва да намери приложение и след отмяната на същото, когато спорът се отнася до последиците от нормата, които са били реализирани за периода преди отмяната на тълкувателния акт, като новото тълкувателно решение ще се прилага от този момент за в бъдеще. С оглед на горното извършената с ТР 2/2013-2015-ОСГТК, т. 10, отмяна на ПП 3/1980г. поражда действие от датата на обявяването на новото тълкувателно решение, като в тази си част то се прилага от тази дата и то само по отношение на висящите към този момент изпълнителни производства, но не и към тези, които са приключили преди това. В този смисъл е и практиката на Върховния касационен съд – р.170/17.09.2018г.-гр.д.2382/2017г.-IVг.о., р.51/21.02.2019г.-гр.д.2917/2018г.-IVг.о, включително задължителната такава: в ТР 3/2020-2023-ОСГТК, ВКС постановява, че погасителната давност не тече докато трае изпълнителният процес относно вземането по изпълнителни дела, образувани до приемането на 26.06.2015 г. на ТР 2/2013-2015-ОСГТК.

Видно от представения заверен препис от изп.д. № ***** на ЧСИ № *** – М.Б., въз основа на изпълнителния лист и по молбана кредитора „*****“ АД от 15.07.2014г. е образувано изпълнително производство за събиране на вземанията по него. От този момент е прекъсната и давността за вземанията. На 18.07.2014г. е наложен заповор върху сметки на длъжницата в „Инвестбанк“ АД, като средствата по сметката обаче не са достатъчни за изпълнение на заповора. На 20.02.2015г. е наложен заповор върху трудовото възнаграждение на длъжницата в „*****“ ЕООД, но няма данни дали заповорът действително е реализиран. Следва да се отчита обаче, че върху вземанията на длъжницата по банковата сметка в „Инвестбанк“ АД продължава да има наложен заповор, като няма данни действието му да е отпаднало (заповорът да е вдигнат или сметката да е закрита), независимо от това, че може да се отнася към несеквестрируеми суми или по вземания с недостатъчен авоар. Тези факти не влияят върху преценката за наличие на наложен заповор, съответно факта на реализирано действие по изпълнението, доколкото несеквестрируемостта на дохода, по аргумент на чл. 446 ГПК, урежда само размера на допустимите удържки. В случай, че длъжникът получи плащане и/или приход, по-висок от предвидените в чл. 446 ГПК несеквестрируеми такива, върху този доход в повече ще бъде реализирано принудително изпълнение, съответно същото е, ако по банковата му сметка постъпи секвестрируема сума (арг. р.4/16.06.2017г.-т.д.3129/2015г.-Пт.о.). Затова, доколкото е налице заповор върху банкова сметка, сам по себе си той съставлява пречка да изтече давността за вземанията, за събирането на които е наложен, включително след 26.06.2015г.

Прекратяването на изпълнителното дело на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК настъпва по силата на закона. Само по себе си то няма отношение към длъжимостта на вземанията по изпълнителния лист, а към законосъобразността на действията на съдебния изпълнител, която подлежи на проверка по различен процесуален ред – чл. 435 и следващи от ГПК. Срокът по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК започва да тече от последното валидно изпълнително действие (ТР 2/2013-2015-ОСГТК, т. 10, р.48/14.07.2016г.-т.д.404/2015г.-Пт.о.). Когато по делото бъде извършено изпълнително действие по искане на взыскателя, включително налагане на заповор, двугодишният срок по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК се прекъсва и започва да тече наново. Той се прекъсва отново с всяко постъпване на средства от вече предприетите изпълнителни действия, например от наложения заповор или при доброволно плащане. Когато няма постъпване на средства и срокът изтече без от страна на взыскателя да е поискано извършване на нови изпълнителни действия, то изпълнителното производство се

прекръпява по силата на закона (арг. Решение от 14.02.2018г. по ч.гр.д. № 136/2018г. на Софийския градски съд, ТО, VI състав).

В настоящия случай изпълнителното дело е образувано през 2014г. С Молба от 17.02.2015г. взыскателят, искайки налагането на запор върху трудово възнаграждение, е прекъснал срока по чл. 233, ал. 1, т. 8 ГПК и е започнал да тече нов двугодишен срок. Той е прекъснат с друга молба от 16.05.2016г., когато отново е поискано налагане на запор върху трудово възнаграждение. С молба от 03.02.2017г. „*****“ ЕООД е поискало да бъде конституирано като взыскател като частен правопреемник по договор за цесия с първоначалния взыскател. С друга молба от 06.02.2017г. е посочена банкова сметка за превеждане на постъпили от длъжниците суми. Следващата молба от взыскателя е от 13.05.2019г., с която е поискано извършване на справки и налагане на запови върху банкови сметки. Тази молба е подадена след изтичането на срока по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК през 2018г., като изпълнителното производство е прекратено по силата на закона. Молба от 01.10.2017г. за налагане на запор върху сметки в банка, както се твърди в отговора на исковата молба, по изпълнителното производство не е налице /номерацията на страниците е последователна/. При това положение съдът приема, че с изтичането на двугодишния срок по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК на 16.05.2018г. изпълнителното производство се е прекратило по право. След този момент е ирелевантно какви действия са предприети по изпълнителното дело, тъй като то е било прекратено по силата на закона, а основанието за запазване на наложения запор /висящо изпълнително производство/ е отпаднало. По отношение на длъжницата е започнала да тече нова петгодишна давност, която е изтекла на 16.05.2023г., преди да е подадена исковата молба (25.05.2023г.).

Предявеният иск е основателен и следва да бъде уважен. Останалите доводи, изложени от страните, не разколебават този извод и е безпредметно да бъдат обсъждани.

По разноските:

Съгласно чл. 78, ал. 1 и ал. 3 ГПК право на разноски има само страната, в полза на която е постановен съдебният акт. Съобразно изхода от спора право на разноски има само ищцата, която своевременно е заявила претенция в тази насока. В нейна полза следва да се присъдят разноските за заплатена държавна такса и банкова комисионна – **51,55 лева**.

Доколкото ищцата е представлявана безплатно от адв. Н. К. по реда на чл. 38, ал. 1 ЗАдв, то в нейна полза и на основание чл. 38, ал. 2 ЗАдв следва да се присъди възнаграждение, което съдът, съобразно естеството на спора и защитаваания по него интерес, определя на **400,00 лева**.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, на основание чл. 439, ал. 1 ГПК, че **М. И. П.**, ЕГН *****, от град София, не дължи на „*****“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище в град София, сумата от **505,43 лева**, представляваща главница, за която на 11.07.2014г. въз основа на влязла в сила заповед за изпълнение от 11.07.2014г. по ч.гр.д. № 33596/2014г. на СРС е издаден изпълнителен лист в полза на „*****“ АД и за събирането на която е образувано изп.д. № ***** на ЧСИ № *** – М.Б., по което ответникът – приобретател на вземането по договор за цесия, е взыскател.

ОСЪЖДА „*****“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище в град София, да заплати на **М. И. П.**, ЕГН *****, от град София, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата от **51,55 лева**, представляващи разноски по делото пред първата инстанция (гр.д. № 28355/2023г. на СРС).

ОСЪЖДА „***“ ЕООД, ЕИК *******, със седалище в град София, да заплати на **адв. Н. К. – АК-София**, л. № 1000104910, на основание чл. 38, ал. 2 ЗАдв, сумата от **400,00 лева**, представляваща адвокатски хонорар за оказана безплатна адвокатска помощ на ищцата пред първата инстанция (гр.д. № 28355/2023г. на СРС).

Решението подлежи на обжалване пред Софийския градски съд с въззивна жалба, подадена чрез Софийския районен съд в двуседмичен срок от съобщението.

Решението, на основание чл. 7, ал. 2 ГПК, да се съобщи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____